

07/06/2019

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Diaarinumero (LVM/1087/03/2013)

Lausunto HNS -yleissopimuksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt keskeisiä sidosryhmiä esittämään 7.6.2019 mennessä näkemyksiä valmisteilla olevasta HNS-yleissopimuksesta.

HNS-yleissopimuksessa on tavoitteena määrätä vastuista meritse kuljetettavan vaarallisen ja haitallisen aineen vahinkotilanteessa. Yleissopimuksella pyritään varmistamaan riittävä, nopea ja tehokas korvaus henkilöille, joille aiheutuu vahinkoa tällaisissa tapauksissa. Yleissopimuksen vahinkovastuurakenne perustuu samoille peruseriaatteille kuin voimassa olevat öljyvahinkovastuuta koskevat kansainväliset yleissopimukset. Vahinkotapauksessa aluksen omistaja on ensisijaisessa vastuussa vahingosta tiettyyn enimmäismäärään saakka. Mikäli vahingonkorvaustarve ylittää aluksen omistajan korvausvastuun, loppuosa korvausvastuusta ohjataan HNS-rahastolle, jonka toiminta rahoitetaan sopimusvaltioissa toimivien vaarallisten ja haitallisten aineiden vastaanottajien suorittamilla maksuilla.

Terrafame Oy (myöhemmin "Terrafame") lausuu asiasta seuraavaa:

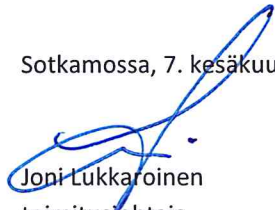
Terrafame on vastuullisesti toimiva yhtiö ja pitää lähtökohtaisesti hyvänä ja tärkeänä asiana, että mahdollisessa kemikaalionnettomuudessa pyritään varmistamaan haitankärsijöille aiheutuvien vahinkojen korvaaminen. Terrafame pitää myös hyvänä asiana, että HNS-yleissopimuksessakin ensisijainen korvausvastuu on edelleen kuljetuksista vastaavilla yhtiöillä ja vasta toissijaisesti suunnitellulla HNS-rahastolla. Terrafame pitää myös hyvänä asiana sitä, että Suomi on liittymässä rahastoon vasta siinä vaiheessa, kun merkittävimmät eurooppalaiset kemikaalien käyttömaat ovat mukana rahastossa.

Terrafamen näkemyksen mukaan suunnitellun järjestelmän heikkoutena voidaan pitää vaaraominaisuuksiltaan ja käyttömäärältään hyvin erilaisten kemikaalien yhdistämistä ns. yleistilille. Yli 6 000 kemikaalin joukkoon mahtuu ominaisuuksiltaan hyvin erilaisia kemikaaleja joiden lyhyt- ja pitkäkestoiset vaikutukset poikkeavat toisistaan. Näin ollen yleistiliin kuuluvan yksitaisen toimijan rahoitusosuus rahastossa perustuu yksinomaan listalle kuuluvien kemikaalien käyttömääriin, ei kemikaalin tosiasiallisiin vaaraominaisuuksiin.

Terrafame pitää tärkeänä, että rahaston kustannusvaikutukset pysyvät maltillisena, ettei rahastomaksuilla vaikuteta suomalaisen teollisuuden menestymisedellytyksiin eikä ohjata kemikaalien kuljetusvirtoja maiden kautta, jotka eivät kuulu rahastoon.

Lausuntopyynnössä pyydettiin ottamaan kantaa, tulisiko raportointivelvollisuusrajan olla 20 000 t/v, joka vastaa maksuvelvollisuuden kynnyisarvoa vai sitä alhaisempi 17 000 t/v. Terrafamen näkemyksen mukaan maksuvelvollisuusrajan ja raportointirajan tulisi vastata toisiaan. Myös rahastoon liittyvän raportointivelvollisuuden toivotaan muotoutuvan yksinkertaiseksi ja toimivaksi.

Sotkamossa, 7. kesäkuuta 2019

Joni Lukkaroinen
toimitusjohtaja
Terrafame Oy